

TERMÍN: 03.04.2023

xx39630xx
Recenzia C
Marce Čas
marcel.cas@culture.gov.sk

Prosím nezasahujte do tejto tabuľky

RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Marcel Čas**
NÁZOV MATERIÁLU: **Záverečná správa revízie výdavkov na dotácie**

TYP VÝSTUPU*[1]: **analýza**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo financií SR - Útvar hodnoty za peniaze**AUTORI/KY: **Martin Haluš, Peter Mandžák, Martin Krok, Lenka Martišková, Martina Erdelyiová, Ján Mykhalchyk Hradický, Mária Mihoková, Barbora Porubská**

SPOLUAUTORI/KY: Ministerstvo financií SR - Inštitút finančnej politiky - Michal Havlát, Jaroslav Bukovina, Jakub Kurila, Janka Palkovičová, Dušan Paur, Vladimír Peciar, ; - ; - ; -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **2**

PRIPOMIENKY:

P. č.	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Str. 11, odsek 4 (odsek o kultúre)	Doplniť v bolde „Často nie sú zbierané a zverejňované ani základné ukazovatele ako počet návštevníkov podporených podujatí“	Ak tam ostane iba informácia, že nie sú zverejňované základné ukazovatele, tak	Pripomienka zapracovaná v texte.

			môže nastať nesprávny dojem, že tieto ukazovatele sa zbierajú.	
2	Grafy 1, 5	Doplniť v názvoch, že ide o priemer za roky 2019-2021.	Predpokladám, že ide o nezrovnalosť a že správne pomenovaný je graf 4.	Pripomienka zapracovaná
3	Str. 24, odsek b. <u>b. Vymedzenie cieľov intervencie a merateľných ukazovateľov</u>	Doplniť v bode „Absencia cieľa a merateľných indikátorov nemotivuje k efektívnemu hľadaniu riešení a zlyhania trhu , ani k vyhodnocovaniu úspešnosti.“	Mám za to, že takto je formulácia zrozumiteľnejšia aj pre ekonomických laikov.	Pripomienka zapracovaná do textu.
4	Str. 26, odsek <u>e. Dizajn dotácie</u>	Trochu lepšie vysvetliť nasledovný text „Podľa cieľa a rozsahu podpory, aký chce štát intervenciou dosiahnuť, sa určí plošnosť dotácie. Plošná dotácia je určená pre celú potenciálnu skupinu prijímateľov, nárokovateľná zas pre všetkých potenciálnych žiadateľov bez ohľadu na kvalitu projektu (výstupu). Súťaživé dotácie zas podporujú len kvalitné projekty, ktoré prešli vyhodnotením.“	Mám za to, že kategorizácia dotácií je na tomto mieste nejasne vysvetlená. Mám za to, že nie je dostatočne jasne vysvetlené aký je rozdiel medzi plošnou a nárokovateľnou dotáciou. Plošné sú vyplatené po vyžiadaní? Z textácie z revízie osobne nevidím rozdiel. Zároveň som si neni istý, či súťaživosť dotácie určuje jej „plošnosť“ - aj keď chápem, že ako to bolo myslené (súťaž znižuje množinu poberateľov). Rozmýšľam, či nejde skôr o sústavu s dvoma osami 1)(široko prístupné dotácie – dotácie pre špecifické skupiny) a 2) (veľmi súťaživé - nesúťaživé). A rôzne	Čiastočne zapracovaná pripomienka. Doplnené lepšie vysvetlenie dotácií, časť s kvadrantmi vynechaná.

			<p>dotácie môžu spadať do jedného zo 4 kvadrantov.</p> <p>V každom prípade, odporúčam textáciu na tomto mieste vyjasniť.</p>	
5	Str.26, Otázky	Trochu lepšie vysvetliť nasledovné delenie „Má byť dotácia súťaživá, nárokovateľná alebo plošná? – Je cieľom podporiť najkvalitnejšie projekty alebo podporiť všetkých, ktorí splnia isté kritériá?“	Pokračovanie pripomienky 4. Mám za to, že na základe druhej otázky majú dotácie iba dve kategórie – súťaživé (ak je cieľom podporiť iba kvalitné projekty) a plošné (ak je cieľom podporiť celú skupinu). Je ale možné že iba nerozumiem tomu deleniu (viď pripomienka 4).	Otázka by už na základe úpravy podľa pripomienky 4 mala byť jasnejšia. Do otázky doplnené či je potrebná aj žiadosť alebo nie.
6	Str.27, tabuľka 4, aspekt nárokovateľnosti	Zosúladiť terminológiu medzi tabuľkou, textom (pripomienka 4) a príkladom/otázkami (pripomienka 5)	<p>Pokračovanie pripomienky 4 a 5. Nasledovné delenie mi už dáva väčší zmysel, keďže sa hovorí o aspekte nárokovateľnosti, podľa ktorého sa delia dotácie na plošné (pre všetkých podľa podmienok) a súťaživé (pre tých najlepších z tých, ktorí splňajú podmienky). Čiže existujú z tohto pohľadu iba 2 typy dotácií z aspektu nárokovateľnosti.</p> <p>Lenže tabuľka je v rozpore s otázkou (pripomienka 5), kde nárokovateľnosť je taktiež alternatívny typ dotácie a teda existujú 3 typy dotácií.</p> <p>Tabuľka je taktiež v rozpore s textovou časťou (pripomienka 4), kde sa spomína</p>	Zapracované do tabuľky, podľa vysvetlenia a rozdelenia na plošné, nárokovateľné a súťaživé dotácie zjednotené v texte.

			<p>skôr aspekt „plošnosti“ dotácie a nie „nárokovateľnosti“.</p> <p>Tieto pojmy sú naprieč tabuľkou, textom a príkladmi používané nejednotne, ako keby išlo o synonymá. Odporúčam zjednotiť a vyjasniť.</p>	
7	Str. 26, tabuľka 4, Charakter finančnej podpory	Vymeniť „pri plánovanom zrušení rizika lobovania záujmových skupín proti“ za „zvýšené riziko lobovania záujmových skupín proti zrušeniu“	Je to viac po slovensky.	Zapracované.
8	Str. 28, odsek 3	Vymeniť „Dotácie predstavujú výdavok, ktorý je na obmedzenie prípadne zrušenie politicky citlivý.“ za „Dotácie predstavujú výdavok, ktorého prípadné obmedzenie, alebo zrušenie je politicky citlivé.“	Je to viac po slovensky.	Zapracované.
9	Str. 90, bold 3	Doplniť bold „Dotácie na kultúru by mali podporovať najmä tie druhy kultúry a umenia...“	Umenie predstavuje iba časť podpory. Druhá časť je kultúra, resp. kultúrne dedičstvo.	Pripomienka zapracovaná v texte.
10	Grafy 45 a 46	Dáta sa zdajú byť nadhodnotené (všeobecne, nie len pre SK)	Kontroloval som aj Eurostat a podľa General government expenditure by function (COFOG) GOV_10A_EXP sú údaje všeobecne nadhodnotené (a je už dostupný aj rok 2021). Nepodarilo sa mi zistiť, čím je toto nadhodnotenie dané. Na IKP považujeme za najrelevantnejšie	Čiastočne zapracované. Doplnené o rok 2021. V grafoch používame výdavky za general government 0802 až 0806, teda bez rekreácie a športu.

			výdavky na kultúru COFOG 02-08 za general government.	
11	Str. 91, odsek 1	V texte „Z celkových verejných výdavkov na kultúru (884 mil. eur) tvorili dotácie v roku 2020 61,8 mil. eur. Dotácie poskytnuté priamo cez dotačný systém ministerstva kultúry tvorili 14,4 mil. eur a dotácia pre Maticu slovenskú 1,7 mil. eur. Dotácie poskytnuté prostredníctvom nezávislých dotačných fondov tvorili 39,1 mil. eur.“ Nie sú zjednotené čísla so zhrnutím na strane 90 a tabuľkou 22.	Odporúčam zjednotiť čísla.	Čiastočne zapracované, opravený súčet v prvej vete. Odsek je o roku 2020, tabuľka a zhrnutie hovoria o priemere rokov 2019 – 2021.
	Str. 93, odsek 2	Píše sa „Zdrojom ich príjmov sú povinné príspevky umelcov – 2 % príjmu z autorských odmien a odmien výkonných umelcov – príspevky za použitie diel a časť koncesionárskych poplatkov.“	Odporúčam vyňať časť o koncesionárskych poplatkov, keďže sú od začiatku roka zrušené.	Čiastočne zapracované – v poznámke pod čiarou pridaná informácia o zrušení koncesionárskych poplatkov.
	Str. 95, odsek 1	Doplniť bold „V roku 2021 tak fond na preklenutie straty príjmov v oblasti kultúry z dôvodu pandémie formou mimoriadnych výziev poskytol výrazne viac štipendií na tvorbu širšiemu okruhu prijímateľov.“	Odporúčam doplniť kontext.	Pripomienka zapracovaná v texte.

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Závěrečná správa predstavuje výborné zmapovanie dotačných schém na Slovensku. Zároveň bol vytvorený robustný systém hodnotenia efektivity činnosti dotačných schém, ktorý bol následne na jednotlivé dotačné schémy aplikovaný. Pripomienky, ktoré sa v mojom prípade týkali najmä oblasti kultúry a všeobecnej teórie o dotáciách boli akceptované. Prácu aj tému považujem za veľmi prínosnú pre zvyšovanie efektivity štátu, ako aj v zápase proti nekorektnej predstave, že transfer verejných prostriedkov je legitímnym cieľom štátu – na rozdiel od korektnej predstavy, v ktorom transfer verejných prostriedkov figuruje iba ako nástroj na dosahovanie legitímnych celospoločenských cieľov.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.